

**МАРКЄЛОВУ Олександрю Валерійовичу -
підозрюваному в кримінальному провадженні
№ 12024110000000469 від 17.09.2024 у вчиненні
кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК
України**

**ПИСЬМОВЕ РОЗ'ЯСНЕННЯ ПРОКУРОРА
про можливість, особливості та правові наслідки
розгляду кримінального провадження судом присяжних**

Відповідно до вимог ст. 384 КПК України обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі, зокрема за ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 Кримінального кодексу України, **під час підготовчого судового засідання** має право заявити клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього **судом присяжних**.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ:

Стаття 383. Порядок провадження в суді присяжних

1. Кримінальне провадження судом присяжних здійснюється відповідно до загальних правил цього Кодексу з особливостями, встановленими цим параграфом.
2. Суд присяжних утворюється при місцевому загальному суді першої інстанції.
3. Усі питання, пов'язані з судовим розглядом, крім питання, передбаченого частиною третьою статті 331 цього Кодексу, судді і присяжні вирішують спільно.

Стаття 384. Роз'яснення права на суд присяжних

1. Прокурор, суд зобов'язані роз'яснити обвинуваченому у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі, можливість та особливості розгляду кримінального провадження стосовно нього судом присяжних.
Письмове роз'яснення прокурора обвинуваченому про можливість, особливості і правові наслідки розгляду кримінального провадження судом присяжних додається до обвинувального акта і реєстру матеріалів досудового розслідування, які передаються до суду.
2. Обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі, під час підготовчого судового засідання має право заявити клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних.

Стаття 385. Виклик присяжних

1. Після призначення судового розгляду судом присяжних головуючий дає секретарю судового засідання розпорядження про виклик присяжних у кількості семи осіб, які визначаються автоматизованою системою документообігу суду з числа осіб, які внесені до списку присяжних.
2. Громадяни, які внесені до списку присяжних і можуть бути викликані до суду як присяжні, визначаються згідно із Законом України "Про судоустрій і статус суддів".
3. Письмовий виклик має бути вручений присяжному під розписку не пізніше ніж за п'ять днів до судового засідання. У виклику зазначаються день, час і місце проведення судового засідання, права та обов'язки присяжного, перелік вимог до присяжних, а також підстави для увільнення їх від виконання обов'язків, припис про явку, а також обов'язок присяжного (чи іншої особи, яка одержала виклик для

передачі його присяжному) невідкладно повідомити суд про причини неможливості явки.

4. На підставі письмового виклику роботодавець зобов'язаний звільнити присяжного від роботи на час виконання ним обов'язків зі здійснення правосуддя.

Стаття 386. Права і обов'язки присяжного

1. Присяжний має право:

- 1) брати участь у дослідженні всіх відомостей та доказів у судовому засіданні;
- 2) робити нотатки під час судового засідання;
- 3) з дозволу головуючого ставити запитання обвинуваченому, потерпілому, свідкам, експертам, іншим особам, які допитуються;
- 4) просити головуючого роз'яснити норми закону, що підлягають застосуванню під час вирішення питань, юридичні терміни і поняття, зміст оголошених у судовому засіданні документів, ознаки злочину, у вчиненні якого обвинувачується особа.

2. Присяжний зобов'язаний:

- 1) правдиво відповісти на запитання головуючого і учасників судового провадження щодо можливих перешкод, передбачених цим Кодексом або законом, для його участі в судовому розгляді, його стосунків з особами, які беруть участь у кримінальному провадженні, що підлягає розгляду, та поінформованості про його обставини, а також на вимогу головуючого подати необхідну інформацію про себе;
- 2) додержуватися порядку в судовому засіданні і виконувати розпорядження головуючого;
- 3) не відлучатися із залу судового засідання під час судового розгляду;
- 4) не спілкуватися без дозволу головуючого з особами, що не входять до складу суду, стосовно суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього;
- 5) не збирати відомості, що стосуються кримінального провадження, поза судовим засіданням;
- 6) не розголошувати відомості, які безпосередньо стосуються суті кримінального провадження та процесуальних дій, що здійснюються (здійснювалися) під час нього, і стали відомі присяжному у зв'язку з виконанням його обов'язків.

Стаття 387. Відбір присяжних у суді

1. Відбір присяжних здійснюється після відкриття судового засідання.

2. Головуючий повідомляє присяжним, яке провадження підлягає розгляду, роз'яснює їм права та обов'язки, а також умови їх участі в судовому розгляді. Кожен із присяжних має право заявити про неможливість його участі в судовому розгляді, вказавши на причину цього, та заявити собі самовідвід.

3. Головуючий з'ясовує, чи немає передбачених цим Кодексом або законом підстав, які перешкоджають залученню громадянина в якості присяжного або є підставою для звільнення окремих присяжних від виконання їх обов'язків, а так само для звільнення присяжних від виконання їх обов'язків за їх усними чи письмовими заявами.

Для з'ясування обставин, що можуть перешкоджати участі присяжного в судовому розгляді, прокурор, потерпілий, обвинувачений з дозволу головуючого можуть ставити присяжним відповідні запитання.

4. Кожному з присяжних, який з'явився, учасники судового провадження можуть заявити відвід з підстав, передбачених статтями 75 і 76 цього Кодексу.

5. Усі питання, пов'язані зі звільненням присяжних від участі в розгляді кримінального провадження, а також із самовідводом і відводом присяжних,

вирішуються ухвалою суду у складі двох професійних суддів, що постановляється після проведення наради на місці без виходу до нарадчої кімнати, крім випадків, коли вихід до нарадчої кімнати буде визнаний судом необхідним. У разі якщо судді не прийшли до одноголосного рішення щодо вирішення питання, пов'язаного зі звільненням присяжного від участі в розгляді кримінального провадження або самовідводом чи відводом присяжного, присяжний вважається звільненим від участі в розгляді кримінального провадження або відведеним.

6. Якщо після виконання вимог, передбачених частинами першою - п'ятою цієї статті, присяжних залишилося більше необхідної для участі в судовому розгляді кількості, присяжні визначаються автоматизованою системою документообігу суду з числа присяжних, що не були звільнені або відведені від участі в розгляді кримінального провадження.

7. Якщо в результаті виконання дій, зазначених у частині п'ятій цієї статті, присяжних залишилося менше необхідної для участі в судовому розгляді кількості, секретар судового засідання за вказівкою головуючого викликає присяжних додатково.

8. Після відбору основних присяжних відбирається двоє запасних присяжних з додержанням зазначених у цій статті правил.

9. Прізвища відібраних основних і запасних присяжних заносяться до журналу судового засідання в тому порядку, в якому їх було відібрано.

10. Запасні присяжні під час судового засідання постійно перебувають на відведених їм місцях і до ухвалення вироку можуть бути включені до складу основних присяжних у разі неможливості кого-небудь з основних присяжних продовжувати участь у судовому розгляді. Про заміну вибулих основних присяжних запасними суд присяжних постановляє ухвалу.

Стаття 388. Приведення присяжних до присяги

1. Після закінчення відбору основних і запасних присяжних вони займають місця, відведені їм головуючим.

2. За пропозицією головуючого присяжні складають присягу такого змісту: "Я, (прізвище, ім'я, по батькові), присягаю виконувати свої обов'язки чесно і неупереджено, брати до уваги лише досліджені в суді докази, при вирішенні питань керуватися законом, своїм внутрішнім переконанням і совістю, як личить вільному громадянину і справедливій людині".

Текст присяги зачитує кожен присяжний, після чого підтверджує, що його права, обов'язки та компетенція йому зрозумілі.

Стаття 389. Недопустимість незаконного впливу на присяжного

1. Прокурору, обвинуваченому, потерпілому та іншим учасникам кримінального провадження протягом усього судового розгляду забороняється спілкуватися з присяжними інакше, ніж у порядку, передбаченому цим Кодексом.

Стаття 390. Усунення присяжного

1. Присяжний може бути усунутий від подальшої участі в судовому розгляді кримінального провадження у таких випадках:

1) у разі невиконання присяжним обов'язків, передбачених частиною другою статті 386 цього Кодексу;

2) за наявності обґрунтованих підстав вважати, що присяжний у результаті незаконного впливу втратив неупередженість, необхідну для вирішення питань кримінального провадження відповідно до закону.

2. Присяжний може бути усунутий від подальшої участі в судовому розгляді кримінального провадження за ініціативою головуючого рішенням більшості від

складу суду присяжних, яке приймається в нарадчій кімнаті та оформлюється вмотивованою ухвалою.

3. У разі усунення присяжного до складу суду включається запасний присяжний, після чого судовий розгляд продовжується, або, у разі відсутності запасного присяжного, здійснюється відбір нового присяжного в порядку, передбаченому цим параграфом, після чого судове провадження розпочинається з початку.

Стаття 391. Порядок наради і голосування в суді присяжних

1. Нарадою суду присяжних керує головуючий, який послідовно ставить на обговорення питання, передбачені статтею 368 цього Кодексу, проводить відкрите голосування і веде підрахунок голосів.

2. Усі питання вирішуються простою більшістю голосів. Головуючий голосує останнім.

3. Ніхто зі складу суду присяжних не має права утримуватися від голосування, крім випадку, коли вирішується питання про міру покарання, а суддя чи присяжний голосував за виправдання обвинуваченого. У цьому разі голос того, хто утримався, додається до голосів, поданих за рішення, яке є найсприятливішим для обвинуваченого. При виникненні розбіжностей про те, яке рішення для обвинуваченого є більш сприятливим, питання вирішується шляхом голосування.

4. Кожен із складу суду присяжних має право викласти письмово окрему думку, яка не оголошується в судовому засіданні, а приєднується до матеріалів провадження і є відкритою для ознайомлення.

5. У випадку, коли серед більшості складу суду, яка ухвалила рішення, відсутні професійні судді, головуючий зобов'язаний надати допомогу присяжним у складенні судового рішення.

**Роз'яснення права на суд присяжних
підозрюваному оголошено та роз'яснено**

**Прокурор у кримінальному провадженні
№ 12024110000000469 -
прокурор відділу протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Київської обласної прокуратури
«30»жовтня 2024 року**

**МАРКЕЛОВУ Александру Валерьевичу-
подозреваемому в уголовном производстве
№ 12024110000000469 от 17.09.2024 в совершении
уголовного правонарушения, предусмотренного
ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 УК Украины**

**ПИСЬМЕННОЕ РАЗЪЯСНЕНИЕ ПРОКУРОРА
о возможности, особенностях и правовых последствиях
рассмотрения уголовного производства судом присяжных**

Согласно требованиям ст. 384 УПК Украины обвиняемый в совершении преступления, за которое предусмотрено наказание в виде пожизненного лишения свободы, в частности по ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 Уголовного кодекса Украины, **во время подготовительного судебного заседания** имеет право заявить ходатайство о рассмотрении уголовного производства в отношении него **судом присяжных**.

УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ КОДЕКС УКРАИНЫ:

Статья 383. Порядок производства в суде присяжных

1. Уголовное производство судом присяжных осуществляется в соответствии с общими правилами этого Кодекса с особенностями, установленными этим параграфом.
2. Суд присяжных создается при местном общем суде первой инстанции.
3. Все вопросы, связанные с судебным разбирательством, кроме вопроса, предусмотренного частью третьей статьи 331 этого Кодекса, судьи и присяжные решают совместно.

Статья 384. Разъяснение права на суд присяжных

1. Прокурор, суд обязаны разъяснить обвиняемому в совершении преступления, за которое предусмотрено наказание в виде пожизненного лишения свободы, возможность и особенности рассмотрения уголовного производства в отношении него судом присяжных.

Письменное разъяснение прокурора обвиняемому о возможности, особенностях и правовых последствиях рассмотрения уголовного производства судом присяжных добавляется к обвинительному акту и реестру материалов досудебного расследования, которые передаются в суд.

2. Обвиняемый в совершении преступления, за которое предусмотрено наказание в виде пожизненного лишения свободы, во время подготовительного судебного заседания имеет право заявить ходатайство о рассмотрении уголовного производства в отношении него судом присяжных.

Статья 385. Вызов присяжных

1. После назначения судебного разбирательства судом присяжных председательствующий дает секретарю судебного заседания распоряжение о вызове присяжных в количестве семи человек, которые определяются автоматизированной системой документооборота суда из числа лиц, внесенных в список присяжных.

2. Граждане, которые внесены в список присяжных и могут быть вызваны в суд в качестве присяжных, определяются в соответствии с Законом Украины "О судостроительстве и статусе судей".

3. Письменный вызов должен быть вручен присяжному под расписку не позднее чем за пять дней до судебного заседания. В вызове указываются день, время и место проведения судебного заседания, права и обязанности присяжного, перечень требований к присяжным, а также основания для освобождения их от исполнения обязанностей, предписание о явке, а также обязанность присяжного (или другого лица, получившего вызов для передачи его присяжному) безотлагательно сообщить суду о причинах невозможности явки.

4. На основании письменного вызова работодатель обязан освободить присяжного от работы на время выполнения им обязанностей по осуществлению правосудия.

Статья 386. Права и обязанности присяжного

1. Присяжный имеет право:

- 1) участвовать в исследовании всех сведений и доказательств в судебном заседании;
- 2) делать заметки во время судебного заседания;
- 3) с разрешения председательствующего задавать вопросы обвиняемому, потерпевшему, свидетелям, экспертам, другим лицам, которые допрашиваются;
- 4) просить председательствующего разъяснить нормы закона, подлежащие применению при решении вопросов, юридические термины и понятия, содержание объявленных в судебном заседании документов, признаки преступления, в совершении которого обвиняется лицо.

2. Присяжный обязан:

- 1) правдиво ответить на вопросы председательствующего и участников судебного производства относительно возможных препятствий, предусмотренных этим Кодексом или законом, для его участия в судебном разбирательстве, его отношений с лицами, участвующими в уголовном производстве, подлежащем рассмотрению, и осведомленности о его обстоятельствах, а также по требованию председательствующего подать необходимую информацию о себе;
- 2) соблюдать порядок в судебном заседании и выполнять распоряжения председательствующего;
- 3) не отлучаться из зала судебного заседания во время судебного разбирательства;
- 4) не общаться без разрешения председательствующего с лицами, не входящими в состав суда, относительно сути уголовного производства и процессуальных действий, осуществляемых (осуществлялись) во время него;
- 5) не собирать сведения, касающиеся уголовного производства, вне судебного заседания;
- 6) не разглашать сведения, которые непосредственно касаются сути уголовного производства и процессуальных действий, осуществляемых (которые осуществлялись) во время него, и стали известны присяжному в связи с выполнением его обязанностей.

Статья 387. Отбор присяжных в суде

1. Отбор присяжных осуществляется после открытия судебного заседания.

2. Председательствующий сообщает присяжным, какое производство подлежит рассмотрению, разъясняет им права и обязанности, а также условия их участия в судебном разбирательстве. Каждый из присяжных имеет право заявить о невозможности его участия в судебном разбирательстве, указав на причину этого, и заявить себе самоотвод.

3. Председательствующий выясняет, нет ли предусмотренных этим Кодексом или законом оснований, препятствующих привлечению гражданина в качестве присяжного или является основанием для освобождения отдельных присяжных от исполнения их обязанностей, а так же для освобождения присяжных от исполнения их обязанностей по их устным или письменным заявлениям.

Для выяснения обстоятельств, которые могут препятствовать участию присяжного в судебном разбирательстве, прокурор, потерпевший, обвиняемый с разрешения председательствующего могут задавать присяжным соответствующие вопросы.

4. Каждому из присяжных, который появился, участники судебного производства могут заявить отвод по основаниям, предусмотренным статьями 75 и 76 этого Кодекса.

5. Все вопросы, связанные с освобождением присяжных от участия в рассмотрении уголовного производства, а также с самоотводом и отводом присяжных, решаются постановлением суда в составе двух профессиональных судей, постановляется после проведения совещания на месте без выхода в совещательную комнату, кроме случаев, когда выход в совещательную комнату будет признан судом необходимым. В случае если судьи не пришли к единогласному решению по решению вопроса, связанного с освобождением присяжного от участия в рассмотрении уголовного производства или самоотводом или отводом присяжного, присяжный считается освобожденным от участия в рассмотрении уголовного производства или отведенным.

6. Если после выполнения требований, предусмотренных частями первой - пятой настоящей статьи, присяжных осталось больше необходимого для участия в судебном разбирательстве количества, присяжные определяются автоматизированной системой документооборота суда из числа присяжных, которые не были освобождены или отведены от участия в рассмотрении уголовного производства.

7. Если в результате выполнения действий, указанных в части пятой этой статьи, присяжных осталось меньше необходимого для участия в судебном разбирательстве количества, секретарь судебного заседания по указанию председательствующего вызывает присяжных дополнительно.

8. После отбора основных присяжных отбирается двое запасных присяжных с соблюдением указанных в этой статье правил.

9. Фамилии отобранных основных и запасных присяжных заносятся в журнал судебного заседания в том порядке, в котором они были отобраны.

10. Запасные присяжные во время судебного заседания постоянно находятся на отведенных им местах и до вынесения приговора могут быть включены в состав основных присяжных в случае невозможности кого-либо из основных присяжных продолжать участие в судебном разбирательстве. О замене выбывших основных присяжных запасными суд присяжных выносит определение.

Статья 388. Приведение присяжных к присяге

1. После окончания отбора основных и запасных присяжных они занимают места, отведенные им председательствующим.

2. По предложению председательствующего присяжные приносят присягу следующего содержания: "Я, (фамилия, имя, отчество), клянусь исполнять свои обязанности честно и непредвзято, принимать во внимание только исследованные в суде доказательства, при решении вопросов руководствоваться законом, своим внутренним убеждением и совестью, как подобает свободному гражданину и справедливому человеку".

Текст присяги зачитывает каждый присяжный, после чего подтверждает, что его права, обязанности и компетенция ему понятны.

Статья 389. Недопустимость незаконного влияния на присяжного

1. Прокурору, обвиняемому, потерпевшему и другим участникам уголовного производства в течение всего судебного разбирательства запрещается общаться с присяжными иначе, чем в порядке, предусмотренном этим Кодексом.

Статья 390. Отстранение присяжного

1. Присяжный может быть отстранен от дальнейшего участия в судебном разбирательстве уголовного производства в следующих случаях:

1) в случае невыполнения присяжным обязанностей, предусмотренных частью второй статьи 386 этого Кодекса;

2) при наличии обоснованных оснований считать, что присяжный в результате незаконного воздействия потерял беспристрастность, необходимую для решения вопросов уголовного производства в соответствии с законом.

2. Присяжный может быть отстранен от дальнейшего участия в судебном рассмотрении уголовного производства по инициативе председательствующего решением большинства от состава суда присяжных, которое принимается в совещательной комнате и оформляется мотивированным постановлением.

3. В случае устранения присяжного в состав суда включается запасной присяжный, после чего судебное разбирательство продолжается, или, в случае отсутствия запасного присяжного, осуществляется отбор нового присяжного в порядке, предусмотренном этим параграфом, после чего судебное производство начинается с начала.

Статья 391. Порядок совещания и голосования в суде присяжных

1. Совещанием суда присяжных руководит председательствующий, который последовательно ставит на обсуждение вопросы, предусмотренные статьей 368 этого Кодекса, проводит открытое голосование и ведет подсчет голосов.

2. Все вопросы решаются простым большинством голосов. Председательствующий голосует последним.

3. Никто из состава суда присяжных не имеет права воздерживаться от голосования, кроме случая, когда решается вопрос о мере наказания, а судья или присяжный голосовал за оправдание обвиняемого. В этом случае голос того, кто воздержался, добавляется к голосам, поданным за решение, которое является самым благоприятным для обвиняемого. При возникновении разногласий о том, какое решение для обвиняемого является более благоприятным, вопрос решается путем голосования.

4. Каждый из состава суда присяжных имеет право изложить письменно особое мнение, которое не объявляется в судебном заседании, а присоединяется к материалам осуществления и является открытой для ознакомления.

5. В случае, когда среди большинства состава суда, принявшего решение, отсутствуют профессиональные судьи, председательствующий обязан оказать помощь присяжным в составлении судебного решения.

**Разъяснение права на суд присяжных
подозреваемому объявлено и разъяснено**

Прокурор в уголовном производстве

№ 12024110000000469 -

**прокурор отдела противодействия преступлениям,
совершенным в условиях вооруженного конфликта
Киевской областной прокуратуры**

24» октября 2024 года